

Landelijke Adviescommissie
Plaatsing Langdurige Forensisch
Psychiatrische Zorg
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Jaarverslag 2018

Jaarverslag 2018

Landelijke Adviescommissie
Plaatsing Langdurige Forensisch
Psychiatrische Zorg

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	4
Hoofdstuk 1	6
Kerntaak	6
1.1 Inleiding	7
1.2 Aantal aanvragen	8
1.3 Nieuwe aanvragen	8
1.4 Herbeoordelingen	8
1.5 Verzoeken tot opheffing	10
1.6 Adviezen beveiligingsniveau	10
1.7 Beslissingen namens de minister	10
1.8 Doorlooptijden	11
Hoofdstuk 2	12
Overige activiteiten	12
2.1 Zorgconferenties	13
2.2 Overleg ketenpartners	13
Slotopmerkingen	13
Bijlage	14
Samenstelling LAP	15

Inleiding

De Landelijke Adviescommissie Plaatsing Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg (verder: LAP) toetst alle door de Forensisch Psychiatrische Centra ingediende aanvragen voor plaatsing, voortzetting of beëindiging van plaatsing van ter beschikking gestelden in een LFPZ voorziening. De LAP brengt hierover advies uit aan de minister van Justitie en Veiligheid.

De LAP heeft de volgende doelstelling:

‘De LAP stelt zich ten doel een onafhankelijke inhoudelijke toets van alle LFPZ plaatsingen te waarborgen en daarover een gedegen advies uit te brengen aan de minister. De advisering geschiedt op basis van het Beleidskader Longstay Forensische Zorg.’

Deze doelstelling is geformuleerd naar aanleiding van het Besluit van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 15 april 2012, houdende de instelling van de Landelijke Adviescommissie Plaatsing Longstay Forensische Zorg (verder: het Besluit).

De LAP bestaat inclusief de voorzitter uit twee juristen, drie forensisch psychiaters en drie forensisch psychologen en wordt ondersteund door een onafhankelijk bureau.

In artikel 11 van het Besluit is bepaald dat de voorzitter van het college elk jaar vóór 1 maart een jaarverslag uitbrengt naar aanleiding van de werkzaamheden van het voorafgaande jaar. In het voorliggende jaarverslag is informatie opgenomen over de aantallen en soorten adviezen die de LAP in 2018 heeft uitgebracht, waaronder een beknopte samenvatting van de belangrijkste overwegingen die aan deze adviezen ten grondslag hebben gelegen. Tevens worden de overige activiteiten van de LAP kort toegelicht.

Hoofdstuk 1

Kerntaak

1.1 Inleiding

De LAP heeft op grond van artikel 3 van het Besluit tot taak de minister van Justitie en Veiligheid te adviseren over de afdoening van aanvragen tot plaatsing of beëindiging van plaatsing van ter beschikking gestelden in een LFPZ voorziening. Tevens adviseert de LAP de minister periodiek over de voortzetting van de plaatsing.

Bij een aanvraag tot LFPZ plaatsing beoordeelt de LAP of de eindverantwoordelijke behandelaar naar geldend psychiatrisch inzicht in alle redelijkheid tot de vaststelling heeft kunnen komen dat voortzetting van op verandering gerichte behandeling thans niet langer zinvol is en dat doorstroming naar een andere instelling waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden kan worden, in het bijzonder een GGz-instelling, niet mogelijk is. Indien deze mogelijkheden niet aanwezig worden geacht, dan adviseert de LAP tot plaatsing in een LFPZ voorziening.

Op grond van het Beleidskader Longstay Forensische Zorg beoordeelde de LAP vervolgens in 2018 elke drie jaar of voortzetting van de LFPZ status nog gerechtvaardigd was (met ingang van het nieuwe Beleidskader Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg in 2019 wordt dit elke twee jaar). Door nieuwe medische ontwikkelingen en behandelmethoden of een wijziging in het behandelperspectief of ziekte-inzicht, kan terugplaatsing naar een reguliere behandelafdeling en op den duur resocialisatie mogelijk zijn.

Tevens onderzoekt de adviescommissie of de LFPZ status om een andere reden dient te worden beëindigd, in het bijzonder in verband met de mogelijkheid van plaatsing in een andere instelling waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden kan worden, in het bijzonder een GGz-instelling.

Deze toets vindt in beginsel plaats op grond van uitvoerig dossieronderzoek. Voorwaarde hierbij is dat er een recente (niet ouder dan één jaar) onafhankelijke multidisciplinaire rapportage beschikbaar is, waarvoor de rapporteurs de patiënt hebben bezocht. Zodra het dossier compleet is, legt de Divisie Individuele Zaken van de Dienst Justitiële Inrichtingen (verder: DJI) de aanvraag voor advies voor aan de LAP.

Voorafgaand aan behandeling van de aanvraag binnen de LAP wordt de advocaat van de patiënt in staat gesteld om schriftelijk opmerkingen in te dienen en wordt de kliniek in de gelegenheid gesteld om te reageren op de bevindingen van de externe rapporteurs.

Overeenkomstig artikel 6 van het Besluit behandelt de LAP de aanvragen in subcommissies. De LAP is onderverdeeld in commissies die wisselen van samenstelling. In elke commissie zitten twee gedragsdeskundigen, te weten een psychiater en een psycholoog.

De commissievergaderingen worden voorgezeten door één van de juristen en worden genoteerd door de secretaris van de commissie of diens plaatsvervanger. Tijdens de vergaderingen worden de adviezen vastgesteld.

Er vinden per maand gemiddeld één à twee commissievergaderingen plaats.

Per commissievergadering worden in de regel maximaal vijf aanvragen behandeld als het gaat om herbeoordelingen. De commissievergaderingen vinden plaats op locatie, namelijk in de FPC's waar de LFPZ-gestelden verblijven dan wel de kliniek waar de patiënt voor wie LFPZ plaatsing is aangevraagd, verblijft. Een voorwaarde op grond van het beleidskader is dat de beoordelaar (= de LAP) niet alleen het volledige dossier toetst, maar de patiënt ook heeft gezien. Alvorens de commissie de nieuwe aanvragen en periodieke herbeoordelingen derhalve bespreekt en van advies voorziet, worden de patiënten gezien om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen. Dit betreft nadrukkelijk geen onderzoek van de patiënt zoals de kliniek en de externe rapporteurs verrichten, maar de betrokken patiënt wordt in de gelegenheid gesteld om te reageren op de adviezen van de kliniek en de rapporteurs en de vragen van de commissie.

Na afloop van de vergadering worden de adviezen aan de minister opgesteld en verzonden naar de Divisie Individuele Zaken van DJI, waar namens de minister een beslissing wordt genomen op de aanvraag.

1.2 Aantal aanvragen

In de periode van 1 januari tot en met 31 december 2018 heeft de LAP in totaal 59 aanvragen ontvangen en behandeld. Dit betrof:

- 4 nieuwe aanvragen tot LFPZ plaatsing
- 45 periodieke (en tussentijdse) herbeoordelingen van de LFPZ plaatsing
- 5 verzoeken tot opheffing
- 4 aanvragen tot wijziging van het individuele beveiligingsniveau

1.3 Nieuwe aanvragen

Ten aanzien van de vier nieuwe aanvragen tot LFPZ plaatsing heeft de LAP in drie zaken aan de minister geadviseerd om de aanvraag toe te wijzen. De LAP heeft voorts één zaak aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie en deze informatie was op 31 december 2018 nog niet binnen.

De LAP heeft in voornoemde periode tevens advies uitgebracht ten aanzien van een nieuwe aanvraag, die in 2017 was aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie. In deze zaak heeft de LAP geadviseerd om de aanvraag toe te wijzen.

Advies LAP	Aantal
Toewijzen	4
Afwijzen	0
Lopende aanhouding	1
Totaal	5

De LAP heeft in de nog lopende aangehouden zaak verzocht om nader onderzoek te doen naar mogelijke uitplaatsing naar een longcare voorziening zoals De Voorde. Ondanks de adviezen van de kliniek en de externe rapporteurs om betrokkene in een LFPZ voorziening te plaatsen, vroeg de LAP zich af of het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging niet ook in een longcare voorziening zoals De Voorde geboden zou kunnen worden, mede gelet op het feit dat er reeds jaren geen incidenten meer hadden plaatsgevonden en betrokkene met de juiste bejegening voldoende begeleidbaar en beheersbaar leek. In het advies en de rapporten waren wel meer algemene opmerkingen opgenomen, maar uit de stukken bleek niet dat dit ook concreet was onderzocht.

1.4 Herbeoordelingen

Op grond van het Beleidskader Longstay Forensische Zorg dient door middel van een periodieke toets driejaarlijks door de LAP te worden beoordeeld of voortzetting van de LFPZ-indicatie nog gerechtvaardigd is (met ingang van het nieuwe beleidskader wordt dit tweejaarlijks). Daarnaast kan de LAP in haar advies verzoeken om een tussentijdse herbeoordeling van de LFPZ-indicatie, indien de LAP aanleiding ziet om binnen een bepaalde periode (van doorgaans een jaar) de mogelijkheden van behandeling of uitplaatsing te onderzoeken dan wel de betrokken patiënt hiervoor te motiveren en bij succesvol verloop te kijken of er perspectief ontstaat op behandeling of overplaatsing naar een andere voorziening.

Ten aanzien van de vijftienveertig periodieke en tussentijdse herbeoordelingen heeft de LAP in achtendertig zaken aan de minister geadviseerd om de LFPZ plaatsing voort te zetten en in twee zaken om de LFPZ plaatsing op te heffen. De LAP heeft voorts vijf zaken aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie. De LAP heeft tevens een herbeoordeling uit 2017 na ontvangst van de aanvullende informatie voor een tweede maal aangehouden met het verzoek om een zorgconferentie te organiseren. De aanvullende informatie was van al deze zaken op 31 december 2018 nog niet binnen.

De LAP heeft in voornoemde periode tevens advies uitgebracht ten aanzien van twee periodieke herbeoordelingen, die respectievelijk in 2014 en 2015 waren aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie. In beide zaken heeft de LAP geadviseerd om de LFPZ plaatsing voort te zetten.

Advies LAP	Aantal
Voortzetten	40
Opheffen	2
Lopende aanhouding	6
Totaal	48

In de twee zaken waarin de LAP heeft geadviseerd om de LFPZ status op te heffen, kwam de LAP op grond van de volgende redenen tot haar oordeel:

- In een zaak was de LAP in navolging van de externe rapporteurs van oordeel dat er een nieuw perspectief was ontstaan op behandeling van betrokkene, waarmee werd voldaan aan het criterium om de LFPZ status op te heffen. Naast de behandeladviezen van de rapporteurs waren er eveneens aanbevelingen door de Van der Hoeven kliniek gedaan voor mogelijke behandelmodules en betrokkene was bereid om opnieuw in behandeling te gaan. De behandeling diende zich naar het oordeel van de commissie daarbij te richten op 'no cure, but control'. Dit advies was contrair aan het advies van de kliniek om de LFPZ plaatsing te continueren.
- In een zaak zagen alle partijen gelet op de positieve ontwikkelingen mogelijkheden om betrokkene de komende jaren te resocialiseren, waarmee werd voldaan aan het criterium om de LFPZ status op te heffen. Gelet op de complexiteit van de casus zal de kliniek aansturen op de organisatie van een zorgconferentie, zodat met meerdere partijen gekeken kan worden naar de mogelijkheden en de uitwerking daarvan.

De LAP heeft in de zes aangehouden zaken verzocht om de volgende aanvullende informatie:

- Onderzoek naar mogelijke plaatsing bij een instelling als De Voorde, of een soortgelijke instelling waar het noodzakelijke niveau van zorg en beveiliging geboden kan worden. (twee zaken)
- De resultaten van de nog te organiseren zorgconferentie, gelet op de vraag of het benodigde externe risicomanagement niet tevens voldoende gewaarborgd zou kunnen worden in een andere (longcare) voorziening met een lager beveiligingsniveau dan de huidige LFPZ setting. (drie zaken)
- Verzoek om een zorgconferentie te organiseren om, gelet op de complexe vragen die spelen rondom de beschikbaarheid van een passende SGLVG voorziening en de voorwaarden waaronder een dergelijke plaatsing zou kunnen plaatsvinden, met alle betrokken ketenpartners in gezamenlijkheid te zoeken naar een passende oplossing. (één zaak)

In alle zaken was de aanhouding door de LAP contrair aan het advies van de kliniek om de LFPZ plaatsing te continueren. In drie zaken was de aanhouding eveneens contrair aan de adviezen van de externe rapporteurs.

1.5 Verzoeken tot opheffing

Ten aanzien van de vijf verzoeken tot opheffing heeft de LAP in vier zaken geadviseerd om het verzoek toe te wijzen en de LFPZ plaatsing op te heffen. De LAP heeft voorts één zaak aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie en deze informatie was op 31 december 2018 nog niet binnen.

Advies LAP	Aantal
Toewijzen	4
Lopende aanhouding	1
Totaal	5

In de nog lopende aanhouding heeft de LAP de zaak aangehouden in afwachting van de resultaten van de intake en observatieplaatsing bij een GGZ voorziening.

1.6 Adviezen beveiligingsniveau

Ten aanzien van de vier aanvragen om het individuele beveiligingsniveau in de zin van de Verlofregeling te wijzigen, heeft de LAP in drie zaken het advies van de kliniek gevolgd en geadviseerd om het beveiligingsniveau als laag vast te stellen. De LAP heeft voorts één zaak aangehouden met het verzoek om aanvullende informatie.

1.7 Beslissingen namens de minister

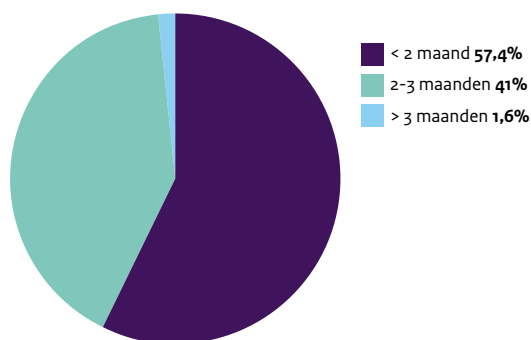
Op grond van artikel 8, derde lid van het Besluit kan de minister in zijn beslissing gemotiveerd afwijken van het advies van de LAP.

In 2018 heeft de LAP geen contraire beslissingen ontvangen namens de minister.

1.8 Doorlooptijden

De LAP streeft ernaar om binnen drie maanden na ontvangst van een aanvraag een advies te zenden aan de minister. Voor het vaststellen van de doorlooptijd geldt als begin de datum van binnenkomst van de aanvraag bij de LAP en als einde de datum waarop het advies aan de minister wordt verzonden.

In de periode van 1 januari tot en met 31 december 2018 zijn, met uitzondering van één zaak, alle aanvragen binnen een termijn van drie maanden afgehandeld. De cijfers zien er in een schema als volgt uit:

In de zaak waarin de termijn van drie maanden is overschreden, is de planning van de aanvraag in overleg met de betrokken patiënt verzet omdat hij graag een tolk bij het gesprek aanwezig wilde.

Hoofdstuk 2

Overige activiteiten

2.1 Zorgconferenties

Naar aanleiding van de aanbevelingen door de Taskforce Behandelduur tbs heeft het WODC in de zomer van 2014 onderzoek verricht naar de kenmerken van patiënten die al langer dan 15 jaar in de tbs verblijven en het WODC heeft aanbevolen om de groep langverblijvende terbeschikkinggestelden op casusniveau te laten evalueren om waar mogelijk te komen tot passende en verantwoorde vervolgotrajecten. Deze aanbeveling krijgt inmiddels invulling door middel van het per casus houden van een zorgconferentie. Deze intercollegiale dossiertoesing met deskundigen van FPC's, overige forensische zorgaanbieders, de psychiatrisch adviseur van DIZ en indien van toepassing de LAP, helpt de FPC's (indien mogelijk) bij het opstellen van een passend uitstroomplan voor iedere tbs-gestelde die 15 jaar of langer met de maatregel tbs-dwangverpleging in een FPC verblijft.

In 2018 heeft (een vertegenwoordiger van) de LAP deelgenomen aan vijf zorgconferenties van tbs-gestelden die op een LFPZ afdeling verblijven. Op 31 mei 2018 heeft de afdeling Plaatsing van DJI bij de LAP een presentatie gegeven over de eerste resultaten van de zorgconferenties.

2.2 Overleg ketenpartners

Er wordt continue geïnvesteerd in overleg met en het afstemmen van het werkproces met de Divisie Individuele Zaken van DJI en de FPC's. Voorts vindt er periodiek overleg plaats met de FPC's, de Directie Forensische Zorg, de Divisie Individuele Zaken en de Directie Sanctietoepassing en Jeugd over mogelijke knelpunten in beleid en procedures.

Slotopmerkingen

- De LAP heeft er zowel bij het NIFP als bij de LFPZ van De Pompestichting aandacht voor gevraagd dat er gevallen zijn waarin niet in het algemeen kan worden volstaan met de opmerking dat de betrokkene niet elders geplaatst zou kunnen worden, maar dat meer in concreto dient te worden aangegeven welke mogelijkheden zijn bekeken of onderzocht.
- Er wordt voorts aandacht gevraagd voor gevallen waarin sprake kan zijn van mogelijke spanning tussen de uitkomst van een (15+) zorgconferentie die tot uitstroom van de patiënt zou moeten leiden en het standpunt van de kliniek die twijfels daarover blijkt te hebben.
- Het nieuwe beleidskader Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg is in 2018 niet in werking getreden. Aangekondigd was dat het op 1 januari 2019 in werking zou treden, maar uit laatste berichten blijkt dat dit nog niet heeft plaatsgevonden en dat de datum van inwerkingtreding op dit moment onbekend is. Met ingang van het nieuwe beleidskader zal de LAP elke twee jaar de minister adviseren over de vraag of voortzetting van de LFPZ status nog gerechtvaardigd is.

Bijlage

Samenstelling Landelijke Adviescommissie Plaatsing Langdurige Forensisch Psychiatrische Zorg

Voorzitter:

Mr J.A.W. Lensing

Vice-voorzitter:

Mr I.E. de Vries

Gedragdeskundigen:

Drs K.M. ten Brinck

Drs I. Maksimovic

Drs D. van der Meer

Drs E. Otte

Drs J.A.M. Reijnen

Drs M.R. Weeda

Secretaris:

Mr H.G. Leentvaar-Loohuis

Contactgegevens:

Telefoonnummer secretariaat: 0880 - 71 39 00

E-mailadres: LAP@avt.minjus.nl

Website: www.landelijkeadviescommissieplaatsing.nl

Colofon

Dit jaarplan is een uitgave van:

Landelijke Adviescommissie
Plaatsing Langdurige Forensisch
Psychiatrische Zorg
Postbus 24019 | 3502 MA Utrecht
T 0880 71 39 00 | LAP@avt.minjus.nl
www.landelijkeadviescommissieplaatsing.nl

Februari 2019 | Publicatie-nr. 119309